Dönem : 1
Toplantı: 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 68

Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin 4 Eylül 1958 tarihli Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri ve İçişleri komisyonları raporları (1/125)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Sayı : 71-16 85/552

15 . 2 . 1962

Millet Meclisi Başkanlığına

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 14 . 2 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin 4 Eylül 1958 tarihli Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» gerekçesi ve ekiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İ. İnönü

GEREKÇE

Hükümetimizin 1953 tarihinden beri üyesi bulunduğu «Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu»nun çalışma konuları arasında, üye devletlerin ahvali şahsiye mevzuatında mümkün olduğu kadar birlik sağlamak ve bunu da çeşitli sözleşmeler imzası suretiyle tatbik alanına geçirmek gibi faydalı hususlar vardır.

Bunun için her yıl yeni yeni Sözleşme tasarıları üzerinde çalışılmakta ve Millî Komisyonlar mutabakata vardıkça Genel Kurul toplantılarında görüşülüp kabul edilen bu Sözleşmeler üye devletlerin imzasına sunulmaktadır.

Bu arada 4 Eylül 1958 tarihinde İstanbul'da yapılan 11 nci Genel Kurul toplantısında Türkiye, Almanya, Belçika, Fransa ve Holânda arasında imzalanan «Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin Sözleşme», ad ve soyadı değişikliği ile ilgili usul ve tatbikatta müşterek bir uygunluk tesisini hedef tutmaktadır.

Bu Sözleşmenin 1 nci ve 2 nci maddeleri gereğince, bir hatanın düzeltilmesi veya kişilerin halinin değişmesinden ileri gelen hususlar dışında, her âkıd devlet, diğer bir âkıd devlet vatandaşının ad ve soyadını değiştirmemeyi yüklenmektedir.

3 ncü madde ile, 1 ve 2 nci maddelere istisnalar konulmaktadır.

4 ncü madde ise, ad ve soyadı değişikliğini iptal eden kararlara da bu Sözleşmenin uygulanabileceğini açıklamaktadır.

5 nci madde ile, mutabakata varılan ad ve soyadı değişikliklerinde, âkıd devletlerden birisinin diğer âkıdlardan birisi tarafından verilen kararların kendi topraklarındaki neticelerine, kendi mevzuatının ilân ve itiraz usullerini uygulıyabileceği belirtilmektedir.

Daha sonraki maddeler, onaylama, katılma, değiştirme, uygulama süresi ve fesih ihbarları gibi şekle ait hususlara ilişkindir.

Türk mevzuatına aykırı bir hususu ihtiva etmiyen bu Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunması, T. B. M. M. nin yüksek takdirlerine sunulur.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *7 . 4 . 1962*
Esas No. 1/125
Karar No. 12

Yüksek Başkanlığa

Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin 4 Eylül 1958 tarihli Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair olan kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Gerekçede belirtilen sebepler, Komisyonumuzca da müspet mütalâa olunmuş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Bursa	İstanbul	Hatay	Denizli
C. Perin	*C. Baban*	*A. M. Bereketoğlu*	*S. Bosna*
Erzurum	İstanbul	Kocaeli	Kütahya
E. Akça	*F. K. Gökay*	*N. Erim*	*S. Tosbi*
Manisa	Mardin	Samsun	Samsun
N. Yenişehirlioğlu	*V. Dizdaroğlu*	*İ. Kılıç*	*O. Şahinoğlu*
Uşak	Tekirdağ	Zonguldak	
A. Tahtakılıç	*O. Öztrak*	*K. Esengin*	

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu *13 . 4 . 1962*
Esas No. 1/125
Karar No. 11

Yüksek Başkanlığa

Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin 4 Eylül 1958 tarihli Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Hükümet gerekçesinde tafsilen izah edilen hususlar, Komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
İzmir	Edirne	Ankara	Ankara
Osman Sabri Adal	*İlhami Ertem*	Zühtü Pehlivanoğlu	*İbrahim Sıtkı Hatipoğlu*
		İmzada bulunmadı	
Erzurum	Eskişehir	Giresun	İstanbul
Adnan Şenyurt	*Şevket Asbuzoğlu*	*İ. Etem Kılıçoğlu*	*Ziya Altınoğlu*
Konya	Kütahya	Mardin	Sivas
İhsan Kabadayı	*Sezai Sarpaşar*	*Şevki Aysan*	*İbrahim Göker*
	Sivas	Zonguldak	
	Rahmi Günay	Ahmet Fuat Ak	
		İmzada bulunmadı	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin 4 Eylül 1958 tarihli Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 4 Eylül 1958 tarihinde İstanbul'da imzalanan Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin Sözleşmenin onaylanması uygun görülmüştür.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İçişleri ve Dışişleri Bakanları yürütür.

14 . 2 . 1962

Başbakan *İ. İnönü*	Başbakan Yardımcısı *A. Eyidoğan*
Devlet Bakanı *T. Feyzioğlu*	Devlet Bakanı *A. Doğan*
Devlet Bakanı *N. Öktem*	Devlet Bakanı *N. Su*
Adalet Bakanı *S. Kurutluoğlu*	Millî Savunma Bakanı *İ. Sancar*
İçişleri Bakanı *A. Topaloğlu*	Dışişleri Bakanı *S. Sarper*
Maliye Bakanı *Ş. İnan*	Millî Eğitim Bakanı *H. İncesulu*
Bayındırlık Bakanı *E. Paksüt*	Ticaret Bakanı *İ. Gürsan*
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı *S. Seren*	Gümrük ve Tekel Bakanı *Ş. Buladoğlu*
Tarım Bakanı *C. Oral*	Ulaştırma Bakanı *C. Akyar*
Çalışma Bakanı *B. Ecevit*	Sanayi Bakanı *F. Çelikbaş*
Basın-Yayın ve Turizm Bakanı *K. Evliyaoğlu*	İmar ve İskân Bakanı *M. Güven*

AD VE SOYADLARININ DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME

Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu üyesi olan Federal Almanya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Holânda Kırallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri, ad ve soyadları değişikliği hakkında müşterek bir Sözleşme ile kaideler tesbit etmek isteğiyle, aşağıdaki hükümler üzerinde uyuşmuşlardır:

Madde — 1.

Kişilerin hallerindeki bir değişiklik veya bir yanlışlığın düzeltilmesi sonucunda vukubulan değişmeler müstesna, bu Sözleşme, yetkili âmme makamı tarafından verilmiş olan ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkindir.

Madde — 2.

Her âkıd devlet, diğer bir âkıd devlet vatandaşlarının, bu kişilerin aynı zamanda kendi vatandaşı oldukları haller hariç, ad ve soyadlarının değişmesine müsaade etmiyeceğini taahhüdeder.

Madde — 3.

Âkıd devletlerden birinde, gerek vatandaşlarının gerek ülkesinde ikametgâhı olanların, veya ikametgâhı olmayıp da meskeni bulunanların, vatansızların veya 28 Temmuz 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi bakımından mülteci olanların ad ve soyadlarının değişikliği yolunda alınan nihai kararlar, her bir âkıd devletin ülkesinde de, kendi âmme nizamını ihlâl etmemek şartiyle, kendiliklerinden icra edilirler.

Bu kararlar, başka hiçbir formaliteye lüzum göstermeden, ilgili kişilerin Ahvali Şahsiye belgelerinin kenarında zikredilir.

Madde — 4.

Yukarıdaki maddenin hükümleri, bir ad veya soyadı değişikliğini fesih veya iptal eden kararlar içinde uygulanabilir.

Madde — 5.

3 ve 4 ncü maddelere rağmen, her âkıd devlet, diğer bir âkıd devlette alınan kararları, nihai bir şekle gelmeleri anında, aynı zamanda kendi vatandaşı olan kişileri ilgilendirdiği takdirde, kendi ülkesinde özel ilân şartlarına ve şekil ve etkilerini tâyin edeceği bir itiraz hakkına tâbi tutabilir.

Madde — 6.

Bu Sözleşme onaylanacak ve onaylama belgeleri İsviçre Federal Konseyine tevdi edilecektir.

Federal Konsey, âkıd devletleri, her onaylama belgesinin tevdiinden haberdar edecektir.

Madde — 7.

Bu Sözleşme, yukarıdaki maddede derpiş edilen onaylama belgelerinden ikincisinin tevdiini kovalıyan 30 ncu gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşme, bunu sonradan onaylıyan her imzacı devlet için, onaylama belgesinin tevdiini kovalıyan 30 ncu gün yürürlüğe girecektir.

Madde — 8.

Bu Sözleşme, her âkıd devletin anavatan topraklarının bütününde uygulanır.

Her âkıd devlet, bu Sözleşme hükümlerinin anavatan dışı ülkelerinden bir veya birkaçında

veyahut dış münasebetleri kendisi tarafından sağlıyan devlet veya ülkelerde de yürürlükte olacağını, imza, onaylama veya katılma anında veya daha sonraki bir zamanda, İsviçre Federal Konseyine tebliğ suretiyle ilân edebilecektir. İsviçre Federal Konseyi, her âkıd devleti, bu tebliğden haberdar edecektir. Bu Sözleşme hükümleri tebliğin İsviçre Federal Konseyince alınmasını kovalıyan 60 ncı gün, anılan tebliğde gösterilen ülke veya ülkelerde yürürlüğe girecektir.

Bu maddenin ikinci fıkrasındaki hüküm gereğince, bir tebliğde bulunmuş olan her devlet, daha sonra, her istediği anda İsviçre Federal Konseyine göndereceği bir tebliğ ile, bu Sözleşmenin evvelki tebliğde tâyin edilen devlet veya ülkelerin bir veya birkaçında yürürlükten kaldırılmış olduğunu ilân edebilecektir.

İsviçre Federal Konseyi, her âkıd devleti, bu yeni tebliğden haberdar edecektir.

Sözleşme, bahis konusu tebliğin İsviçre Federal Konseyince alınmasını kovalıyan 60 ncı gün, gösterilen ülkede yürürlükte olmaktan çıkacaktır.

Madde — 9.

Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu üyesi her devlet, bu Sözleşmeye katılabilir. Katılmak istiyen her devlet bu niyetini, İsviçre Federal Konseyine tevdi edilecek bir belge ile tebliğ edecektir. Konsey de, katılma belgesinin tevdi edilmiş olduğunu her üye devlete bildirecektir. Sözleşme, katılan devlet için, katılma belgesinin tevdiini kovalıyan 30 ncu gün yürürlüğe girecektir.

Katılma belgesi, ancak bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra tevdi edilebilecektir.

Madde — 10.

Bu Sözleşme değişikliğe tâbi tutulabilir.

Değiştirme teklifi, bunu âkıd devletlere bildirecek olan İsviçre Federal Konseyine ve Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonu Genel Sekreterine yapılacaktır.

Madde — 11.

Bu Sözleşme, 7 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı tarihten itibaren 10 yıl yürürlükte olacaktır.

Sözleşme, bir fesih ihbarı yapılmadıkça, 10 yıldan 10 yıla kendiliğinden yenilenecektir.

Fesih ihbarı, bu hususta diğer bütün Âkıd Devletlere bilgi verecek olan İsviçre Federal Konseyine, sürenin sona ermesinden en az 6 ay önce yapılmış olmalıdır.

Fesih keyfiyeti, sadece fesih ihbarında bulunan devlete şâmil olacaktır. Sözleşme diğer Âkıd Devletler için yürürlükte kalacaktır.

Usulü veçhile yetkilendirilmiş olan, imzaları aşağıda bulunan temsilciler, tasdikan bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

4 Eylül 1958 de İstanbul'da, İsviçre Federal Konseyi arşivlerine tevdi olunmak üzere bir nüsha halinde düzenlenmiş olup usulünce onaylanmış birer örneği anılan Konseyce her Âkıd Devlete diplomatik yolla gönderilecektir.

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına
imza

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına
İmza

Holânda Krallığı Hükümeti adına
İmza

Belçika Krallığı Hükümeti adına
İmza

Lüksemburg Büyük Dükâlığı Hükümeti adına
İmza

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına
Imza

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
İmza